

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 25 mei 2021
Registratie nummer	: GZDGWB141634/141638
Voorstelnummer	: RV2021/039
Portefeuillehouder	: Sietske Klein – de Jong
Bijlage(n)	: 1
Onderwerp	: Adviesrecht Raad en participatieplicht onder de Omgevingswet

Onderwerp

Adviesrecht Raad en participatieplicht onder de Omgevingswet

Beslispunten

1. Het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen van het Omgevingsplan' d.d. 4 maart 2021 vast te stellen.

Inleiding

Vooralsnog zal de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking treden. Het doel van de wet is “het bereiken en in stand houden van een veilige, gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit”. Daarnaast wil de wet deze fysieke leefomgeving “doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen ter vervulling van maatschappelijke behoeften”.

Om deze doelen te kunnen behalen komen er nieuwe kerninstrumenten zoals bijvoorbeeld de Omgevingsvisie, programma’s en het Omgevingsplan. Daarnaast wordt er een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontwikkeld. Deze nieuwe instrumenten vragen een andere benaderingswijze en een andere manier van werken.

Het is aan uw raad om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet een aantal besluiten te nemen. Zo heeft u reeds algemene uitgangspunten voor de implementatie van de Omgevingswet en uitgangspunten voor de omgevingsvisie vastgesteld.

Nu ligt er een nieuw besluit voor. Een besluit waarin u categorieën van gevallen aanwijst voor:

- 1) Adviesrecht gemeenteraad ;
- 2) Verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Samenvatting

Het is aan het college om een omgevingsvergunning te verlenen. De gemeenteraad kan vooraf categorieën van gevallen aanwijzen waarin hij gebruik wil maken van zijn adviesrecht. Dat is dan een bindend advies aan het college. Ook kan de gemeenteraad participatie in bepaalde gevallen verplicht stellen (bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten). Ook die gevallen moeten vooraf vastgesteld worden.

Besluitgeschiedenis

Op 24 november 2020 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om:

1. De nota 'Algemene uitgangspunten implementatie Omgevingswet' vast te stellen;
2. In te stemmen met de notitie 'Gemeentelijke Uitgangspunten Omgevingsvisie November 2020'.

Beoogd effect

Het is voor gemeenteraad, college, ambtelijke organisatie en samenleving helder in welke gevallen:

- de gemeenteraad gebruik wil maken van zijn adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten;
- Participatie verplicht wordt gesteld voor initiatiefnemers bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Argumenten

1.1 Uw gemeenteraad dient een besluit te nemen over het adviesrecht van de raad.

Het is gewenst dat de gemeenteraad de mogelijkheid krijgt om bij initiatieven, die in strijd zijn met het omgevingsplan, gebruik kan maken van zijn adviesrecht. Het college is het bevoegd gezag voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Ook als de aanvraag niet past in het bestemmingsplan en er 'buitenplans' afgeweken moet worden.

Onder de huidige regelgeving, mogen wij alleen een vergunning verlenen (met buitenplanse afwijking), als uw gemeenteraad een Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB) heeft afgegeven. Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst uw gemeenteraad gevallen aan waarin wel een bindend raadsadvies nodig is om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a onder b Omgevingswet). Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht; dan gaat uw raad er niet over. Als de gemeenteraad een negatief advies geeft, dan mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen.

1.2 De lijst van gevallen (adviesrecht) vindt zijn basis in de huidige Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB) en de mogelijkheden die de bestemmingsplannen nu ook bieden.

De huidige VvGB lijst en de huidige bestemmingsplanregels zijn hierbij leidraad geweest. Dat heeft geleid tot het voorstel zoals in de bijlage opgenomen.

1.3 Uw gemeenteraad dient een besluit te nemen in welke gevallen participatie verplicht is bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (buitenplanse OPA's).

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Als een initiatief past in het Omgevingsplan of wordt toegestaan met een binnenplanse afwijking (dat heet dan een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (OPA)), dan is participatie voor de initiatiefnemer zeer aan te bevelen, maar niet verplicht. Bij het opstellen van het Omgevingsplan is immers al geparticipeerd.

Op het moment dat een vergunning wordt verleend buiten de regels van het Omgevingsplan om (de buitenplanse OPA), dan is participatie ook niet verplicht, tenzij de gemeenteraad dit wel verplicht stelt. De gemeenteraad kan daarvoor vooraf categorieën van gevallen aanwijzen: valt het initiatief in een van deze categorieën, dan moet de initiatiefnemer dus participeren (dit is een van de weigeringsgronden).

1.4 Het is de gemeenteraad niet toegestaan participatie in álle gevallen van buitenplanse OPA's verplicht te stellen.

'Altijd en overal' wordt niet gezien als een categorie. De lijst moet specifiek gemaakt worden: 'in die, die en die gevallen....'. Met de lijst die nu voorligt is getracht zo compleet mogelijk te zijn. Zie hiervoor de bijlage 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan'.

1.5 Het vaststellen van categorieën waarvoor participatie verplicht is bij buitenplanse OPA's staat los van het participatiebeleid, dat op dit moment wordt opgesteld.

Het is onder de Omgevingswet verplicht een participatiebeleid te hebben. Over dit participatiebeleid – waaraan hard wordt gewerkt – bent u in februari 2021 in een beeldvormende bijeenkomst al meegenomen.

Kanttekeningen

1.1 Met het vaststellen van het definitieve omgevingsplan (in de komende jaren) ontstaat de noodzaak om deze 'lijst met gevallen' adviesrecht en verplichte participatie te actualiseren.

Maar ook nieuwe inzichten kunnen ertoe leiden dat aanpassingen nodig zijn. Ook dit actualisatiebesluit is aan uw gemeenteraad.

1.2 Het is op dit moment niet mogelijk een goede inschatting te maken van het aantal raadsprocedures dat dit besluit met zich meebrengt en daarmee de impact op onze werkorganisatie.

In de huidige situatie kiest onze gemeente er vaak voor om een partieel bestemmingsplan op te stellen (raadsbesluit), als een initiatief niet past binnen de regels van het plan. Onder de Omgevingswet zal eerder gekozen worden voor de buitenplanse OPA's (collegebevoegdheid, tenzij raadsadvies). Hoe vaak hiervoor een beroep op de gemeenteraad zal worden gedaan is ook niet goed in te schatten. Vooral ook omdat gaandeweg steeds meer vergunningsvrij zal worden (loslaten van regels).

1.3 De besluiten worden genomen met de kennis van nu. Ook moet helder zijn dat aanpassingen altijd mogelijk moeten zijn (niet in beton gegoten).

Het implementeren van de Omgevingsplan is immers voor een ieder nieuw. Gaandeweg zal jurisprudentie ontstaan en zullen wij als gemeente (college, raad en ambtelijke organisatie) ook steeds meer leren hoe met de nieuwe regelgeving en instrumenten om te gaan

Financiën

Met de besluiten die nu voorliggen zijn geen financiële consequenties gemoeid.

Wel is het zo dat de Omgevingswet in algemene zin structurele effecten gaat hebben (kosten en baten). De komende maanden wordt een onderzoek uitgevoerd om deze effecten voor West Betuwe in beeld te krijgen. Op basis van de uitkomsten zullen verdere acties ondernomen worden.

Communicatie

Binnenkort start voor West Betuwe een extern communicatietraject rondom de Omgevingswet. Op diverse manieren en via diverse kanalen zullen we inwoners en bedrijven op verschillende momenten meenemen in de komst van de Omgevingswet en wat dit voor gevolgen heeft. De onderhavige besluiten krijgen een plek in de externe communicatiestrategie.

Uitvoering/Planning

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet is nog een aantal andere besluiten te nemen. Deze zullen tijdig aan uw gemeenteraad ter vaststelling worden voorgelegd.

Evaluatie

Vanwege de redenen, genoemd bij de kanttekeningen, zal met de ontwikkeling van het definitieve Omgevingsplan zal een evaluatie plaatsvinden op de lijst van adviesrecht en de lijst van verplichte participatie.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
De categorieën van gevallen blijken bij het werken onder de Omgevingswet toch niet passend genoeg.	Inhoudelijk	3	1	Zie ook kanttekeningen. Het is een groeiproces, dat op meerdere momenten aanscherping nodig heet. Daarmee is de lijst opnieuw vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris, Karen Coesmans
de burgemeester, Servaas Stoop

4 maart 2021

Kenmerk GZDGWB141634/141638

Pagina 5 van 5

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 april 202,

besluit:

Het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen van het Omgevingsplan' d.d. 4 maart 2021 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 25 mei 2021, nummer 2021/039,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop